

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Europa-Parlamentet er parat til hastebehandling af statut om europæiske politiske partier

"Europa-Parlamentet skal arbejde for et hurtigt hørings svar til forslaget om en statut for det europæiske politiske parti og dets finansiering". Således lød opfordringen fra Europa-Parlamentets nyudnævnte ordfører for forslaget Ursula Schleicher fra Parlamentets største politiske gruppering PPE tirsdag den 6. marts i Parlamentets forfatningsudvalg. Schleicher forklarede udvalget, at det svenske EU-formandskab havde lovet hende, at man virkelig vil lægge sig i selen for at få forslaget vedtaget under svensk EU-formandskab, hvis Parlamentet er parat med en udtalelse på maj-sessionen i Strasbourg.

Schleichers første udkast til betænkningen vil blive fremlagt på det næste møde i forfatningsudvalget den 21. marts 2001.

Europa-Kommissionens forslag

Europa-Kommissionens forslag, der første gang blev præsenteret af Romano Prodi den 24. januar i Europa-Parlamentets formandskonference, forsøger at fastlægge spillereglerne for, hvad der skal til for at blive anerkendt som et europæisk politisk parti og i den forbindelse at modtage finansiel støtte fra EU.

Ifølge forslaget skal et europæisk politisk parti:

- have en vedtægt, der registreres i Europa-Parlamentet
- tilslutte sig principperne om demokrati
- overholde de grundlæggende rettigheder samt retsstatsprincippet

Europa-Parlamentet træffer afgørelse om alle klager vedrørende partiers overholdelse af ovenstående principper. Det sker efter udtalelse fra en gruppe af uafhængige og fremtrædende personer. Gruppen udpeges hver femte år af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

For at modtage EU-støtte som europæisk politisk parti, skal yderligere nogle betingelser opfyldes. Bl.a. skal partiet være repræsenteret i 5 medlemsstater enten i et nationalt, regionalt eller europæisk parlament eller have opnået mindst 5% af stemmerne i mindst fem medlemsstater ved det seneste valg til Europa-Parlamentet. Først skal partiet dog deponere sin vedtægt hos Europa-Parlamentet. Partierne skal selv finansiere 25% af deres budget.

Ifølge ordføreren Schleicher ville seks af Europa-Parlamentets nuværende politiske grupper kunne anerkendes som europæiske politiske partier jf. de kriterier, der findes i Kommissionens forslag. Hun nævnte her PPE-gruppen, PSE-gruppen, Den liberale gruppe (ELDR), De Grønne,

regionalisterne fra den grønne gruppe (den europæiske fri alliance) samt formentligt gruppen Nationernes Europa (UEN).

Debatten i forfatningsudvalget

I centrum for debatten i Europa-Parlamentets forfatningsudvalget stod først og fremmest to spørgsmål:

- kriterierne for at blive godkendt som europæisk politisk parti
- forslagets retsgrundlag

Kriterierne for at blive godkendt som europæisk politisk parti

Flere af udvalgets prominente medlemmer kritiserede forslaget for at være for restriktivt med hensyn til fastlæggelsen af kriterierne for godkendelse som europæisk politisk parti. Bl.a. Dimitrios Tsatsos fra PSE-gruppen understregede behovet for et mere fleksibelt og liberal regelsæt, som også skal tillade finansieringen af EU-skeptiske europæiske partier. Tsatsos foreslog ligeledes, at man nøjes med at kræve et partis tilstedeværelse i tre medlemsstater i stedet for fem som i forslaget. "Man kan så altid, når Unionen får flere medlemmer, stramme op på kravene", erklærede Tsatsos. Tsatsos var heller ikke tilfreds med kravet om 25% selvfinansiering, idet han frygtede, at kommercielle interesser så vil forsøge at skaffe sig indflydelse på de europæiske partier.

Andrew Duff fra den liberal gruppe var på linje med Tsatsos og frygtede, at de skrappe godkendelseskrav vil kvæle, hvad han kaldte, "den blomstrende udvikling af transnationale partier". Duff foreslog desuden, at der indsættes en reference til EU's grundrettighedscharter i statuten.

Jens-Peter Bonde fra Junibevægelsen og EDD-gruppen tilsluttede sig Tsatsos og Duffs kritik og påstod desuden, at kravet, om at et parti skal være repræsenteret i mindst fem medlemsstater, vil være i strid med "lighedsprincippet" i EF-retten og at EF-domstolen vil omstøde denne regel, hvis det kom til en prøvelse.

Retsgrundlaget

Et andet emne, der satte sindene i kog i udvalget, var spørgsmålet om anvendelsen af TEF artikel 308 kombineret med TEF artikel 191 som forslagets retsgrundlag.

Flere af udvalgets mere skeptiske medlemmer bl.a. Jens-Peter Bonde, Georges Berthu (UEN) og Gerhard Hager (løsgænger) kritiserede brugen af artikel 308/191 kraftigt. Bonde afviste klart brugen af artikel 308, og mente, at man bør have tålmodighed og vente de 18-20 måneder, det vil tage, før det nye retsgrundlag i Nicetraktaten kan tages i brug.

Gerhard Hager, der er østrigsk løsgænger, hævdede, at Rådets juridiske tjeneste på et møde den 5. marts i en rådsarbejdsgruppe havde udtrykt skepsis overfor brugen af artikel 308 og 191.

John Fitzmaurice fra Kommissionens Generalsekretariat besvarede kritikken med at kalde forslaget for "et nærmest arketypisk tilfælde" for artikel 308. Ifølge Fitzmaurice indeholder artikel 191 netop en målsætning om, at EU skal fremme europæiske politiske partier, som gør det muligt at anvende artikel 308 som retsgrundlag. Han mente i øvrigt, at det valgte retsgrundlag var det eneste passende og mulige i EU-traktaterne.

Franskmanden Georges Berthu fra UEN-gruppen afviste, at artikel 191 udtrykte en målsætning, men hævdede, at den var af mere beskrivende karakter. Han kunne på den baggrund ikke acceptere anvendelsen af artikel 308/191 til forslaget.

Med venlig hilsen

Morten Knudsen